

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 249/2020-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 26. mája 2020 v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], t. č. Ústav na výkon väzby [REDACTED], a sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] t. č. Ústav na výkon väzby [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Marekom Parom, Šancová 48, Bratislava, kancelária Gagarinova 10/A, P. O. BOX 25, Bratislava, vo veci namietaného porušenia práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd napadnutým uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Tost 40/2019 z 21. novembra 2019 a jeho vydaniu predchádzajúcim postupom a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 23. januára 2020 doručená ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon väzby [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ v 1. rade“), a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon väzby [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ v 2. rade“ alebo spolu aj „sťažovatelia“), vo veci namietaného porušenia práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) napadnutým uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 3 Tost 40/2019 z 21. novembra 2019 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) a jeho vydaniu predchádzajúcim postupom.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a priložených príloh vyplýva, že uznesením vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru, národnej kriminálnej agentúry, odboru Bratislava ČVS: PPZ-105/NKA-BA2-2019 z 28. októbra 2019 bolo podľa § 199 ods. 1 a 2 Trestného poriadku (ďalej len „Trestný poriadok“) začaté trestné stíhanie a zároveň podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie proti sťažovateľovi v 1. rade pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 140 a § 141 Trestného zákona a sťažovateľovi v 2. rade pre obzvlášť závažný zločin hrubého nátlaku podľa § 190 ods. 1 a 3 písm. a) a ods. 5 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona, pre obzvlášť závažný zločin všeobecného ohrozenia podľa § 284 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. b) Trestného zákona a pre obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 a 2 písm. c) a ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 140 písm. a) a § 141 písm. a) Trestného zákona.

2.1 Na základe uznesenia Špecializovaného trestného súdu, pracoviska Banská Bystrica sp. zn. 1 Tp 10/2019 z 30. októbra 2019 (ďalej len „uznesenie o vzatí do väzby“) bol sťažovateľ v 1. rade vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku a sťažovateľ v 2. rade z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a), b) a c) Trestného poriadku, pričom ich väzba začala plynúť 28. októbra 2019. Sťažovatelia podali proti uzneseniu o vzatí do väzby sťažnosť, ktorá bola napadnutým uznesením najvyšším súdom podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietnutá ako nedôvodná.

2.2 Podľa sťažovateľov najvyšší súd v konaní vedenom pod sp. zn. 3 Tost 40/2019 porušil ich právo na zákonného sudcu, tým že na potvrdení o pridelení veci do senátu 3T tohto súdu absentoval z „*nevysvetliteľných*“ a dosiaľ neobjasnených dôvodov tzv. čiarový kód predstavujúci identifikačné číslo spisu, ktoré je podľa nich obligatórnou náležitosťou uvedeného potvrdenia. Sťažovatelia vo svojej argumentácii poukázali na rozvrh práce najvyššieho súdu pre rok 2019, ktorý v bode 2 čl. II predpokladá pridelenie veci náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré zamedzuje možnosti ovplyvňovania pridelenia veci konkrétnemu sudcovi, resp. senátu. Dôkazom o pridelení veci pomocou technických a programových prostriedkov je podľa nich práve tzv. čiarový kód nachádzajúci sa na každom potvrdení o pridelení veci. Výnimky z povinnosti uvedeného spôsobu prideľovania spisov stanovujú len § 51 ods. 4 a § 51 ods. 8 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v ktorých z dôvodu poruchy technických a programových prostriedkov v trvaní najmenej dvoch pracovných dní nie je možné vec prideľiť elektronicky.

2.3 Podľa sťažovateľov skutočnosť, že na potvrdení o pridelení spisu sa nenachádza tzv. čiarový kód, naznačuje, že jeho pridelenie sa „*nevykonalo prostredníctvom technických a programových prostriedkov, ale spôsobom, ktorý zákon ako ani rozvrh práce Najvyššieho súdu nepredpokladá*“, čo vzbudzuje pochybnosť, či v ich prípade nedošlo k porušeniu práva na zákonného sudcu.

3. Vzhľadom na uvedené sťažovatelia ústavnému súdu navrhli, aby v predmetnej veci nálezom vyslovil, že ich základné právo podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom bolo porušené, zrušil napadnuté uznesenie a vrátil vec na ďalšie konanie najvyššiemu súdu a priznal im náhradu trov konania v sume 375,24 €.

II.

Relevantná právna úprava

4. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5. Podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:... c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní;...

6. Podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

7. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

8. Ústavný súd za podstatu tejto sťažnosti považoval namietané porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru napadnutým uznesením a jemu predchádzajúcim postupom. K porušeniu označeného práva sťažovateľov malo dôjsť v dôsledku toho, že potvrdenie o pridelení veci vystavené na najvyššom súde v predmetnej veci neobsahovalo tzv. čiarový kód alebo identifikačné číslo spisu, čím vznikla u sťažovateľov pochybnosť o zákonomnom postupe pri jeho pridelení na tomto súde.

9. Ústavný súd v súvislosti s argumentáciou sťažovateľa poukazuje na znenie § 139 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 543/2005 Z. z. o Spravovacom a kancelárskom poriadku pre okresné sudy, krajské sudy, Špecializovaný trestný súd a vojenské sudy v platnom znení (ďalej len „vyhláška č. 543/2005 Z. z.“), na ktorého primerané použitie odkazuje aj registratúrny poriadok a registratúrny plán najvyššieho súdu vydaný opatrením predsedu najvyššieho súdu č. Spr. 464/2008 z 31. júla 2008, z ktorých obsahu vyplýva, že číslo spisu je identifikačným označením každého spisu, ktoré tvorí označenie registra, poradové číslo z registra, pod ktorým je vec v registri zaevidovaná a rok (pozri bod 23 čl. 2 registratúrneho poriadku). Identifikačné číslo súdneho spisu je číslo, ktoré má formu čiarového kódu a ktoré slúži na identifikáciu súdneho spisu počas jeho obehu na súdoch Slovenskej republiky. Súdny spisom sa pridružuje v elektronickej podateľni a je nemenné (pozri bod 24 čl. 2 registratúrneho poriadku).

10. Za podstatnú pre rozhodnutie v tejto veci považuje ústavný súd aj skutočnosť, že medzi náležitosti potvrdenia o prijatí podania ako registratúrny poriadok, tak ani § 139 vyhlášky č. 543/2005 Z. z. nezaraďuje aj tzv. verifikačný čiarový kód, resp. identifikačné číslo súdneho spisu.

10.1 Ústavný súd si vyžiadal spis v predmetnej veci, z obsahu ktorého zistil, že na predkladacej správe sa v spise nachádza riadne vyplnená úradná pečiatka, z ktorej vyplýva, že najvyššiemu súde bol 14. novembra 2019 o 11.50 h spis v predmetnej veci predložený na rozhodnutie o sťažnostiach proti uzneseniu sp. zn. 1 Tp 10/2019 z 30. októbra 2019, ktorému bola pridelená sp. zn. 3 Tost 40/2019. Na spisovom obale je vyznačené identifikačné číslo spisu 9519100261, tzv. verifikačný kód spisu. V spise sa nachádza

potvrdenie o pridelení tohto spisu na rozhodnutie sudcovi najvyššieho súdu 3Tost 14. novembra 2011 o 11.57 h.

11. Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že absencia identifikačného čísla súdneho spisu na potvrdení o pridelení spisu konkrétnemu sudcovi bez ďalšej relevantnej argumentácie nemôže sama osebe preukázať porušenie základného práva na zákonného sudcu sťažovateľov. Ústavný súd po preskúmaní argumentácie sťažovateľov nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu a jemu predchádzajúcim postupom a namietaným porušením základného práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru.

11.1 Na základe uvedeného ústavnú sťažnosť sťažovateľov ústavný súd odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

12. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, ústavný súd už o ďalších návrhoch sťažovateľov v nej uplatnených nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. mája 2020

Jana Baricová
predsedníčka senátu